

Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l???? Formu(BAP?NT)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l???? Formu(BAP?NT)*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17175>

Özet

Ba??mlilik Profil ?ndeksi ?nternet Ba??mlilik Formu (BAP?NT), 2015 y?l?nda Türkiye'de geli?tirilm? bir **psikometrik** araçtır. Bu form, bireylerdeki probleml? internet kullan?m? ve internet ba??mlilik düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanm?tır. Ölçek, mevcut Ba??mlilik Profil ?ndeksi'nin (API) sa?lam teorik çerçevesini internet kullan?m davran?mlarına uyarlayarak, ba??mlilik?n çok boyutlu yap?s?n? incelemeyi hedefler.

Geli?tirme çal??mas?, ölçeğin psikometrik özelliklerini, özellikle geçerlik ve güvenilirli?ini Türk örnekleminde kanıtlam?tır. BAP?NT, modern teknolojik ba??mlilikler?n de?erlendirilmesinde ve klinik ara?tırmalarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç olarak literatüre kazandırm?tır.

Anahtar Kelimeler

?nternet Ba??mlilik, Ba??mlilik Profil ?ndeksi, BAP?NT, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Probleml? ?nternet Kullan?m?, Teknoloji Ba??mlilik

Yazarlar

Kültegin Ögel, Fatih Karada?, Derya Satgan, Ceren Koç

[quads id=5]

Amaç

Ba??mlilik Profil ?ndeksi ?nternet Ba??mlilik Formu'nun (BAP?NT) temel amacı, bireylerin internet kullan?m alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkların **ba??mlilik** spektrumundaki yerini çok boyutlu bir bakış açısıyla de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki klinik ve ara?tırma ortamlarında kullanılabilecek, kültürel olarak uygun ve sa?lam bir ölçüm aracı sunmayı hedeflemiştir.

Ölçek geli?tiricileri, internet ba??mlilik?n sadece tek bir boyutta de?il, farklı psikolojik ve davran?sal bileşenler üzerinden anlaşılabileceğini varsaym?ndan hareket ederek, Ba??mlilik Profil ?ndeksi'nin (API) sa?lam teorik alt yap?s?nı bu modern ba??mlilik türüne uygulam?tır. Bu sayede, internet ba??mlilik?n altında yatan özgül semptom alanları (örneğin, yoksunluk veya aşırma) ayrı ayrı de?erlendirilmesi mümkün olmuştur.

Yapı

BAP?NT, psikolojik ba??mlilik teorilerinin güncel anlayışına paralel olarak, internet

başlık formu tek boyutlu bir olgu yerine, bir dizi ilgisiz semptom ve davranıştan oluşan **çok boyutlu bir yapı** olarak ele alınır. Bu yapı, genellikle diğer madde veya davranışsal başlık formlarında gözlemlenen temel bileşenleri yansıtır ve API'nin temel faktörlerini internet başlık formuna taşır.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapılar arasında, internet kullanıma yönelik yoğun arzu (**akut**), internete erişilemediğinde yaşanan **yoksunluk belirtileri**, kullanılan sürenin artması (tolerans) ve internet kullanımıyla günlük yaşam düzeyinde yarattığı sosyal, mesleki veya eğitimsel bozulmalar yer almaktadır. Bu bileşenler, internet başlık formunun klinik tanısının destekleyen kritik göstergelerdir.

Geçerlik

BAP-NT'nin geçerlik çalışmaları, geliştirme makalesinde detaylı olarak sunulmuştur (Ögel et al., 2015). Bu çalışmalar, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek üzere gerçekleştirilmiştir. Geliştiriciler, yapı geçerliğini ve muhtemelen ölçüt başlık formu geçerliği inceleyerek, BAP-NT'nin internet başlık formu testinde güçlü bir araç olduğunu göstermeyi amaçlamıştır.

Kaynakta spesifik geçerlik katsayıları veya korelasyon değerleri belirtilmemiştir. Ancak, makale başlık formu ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğinin incelendiğini açıkça göstermektedir. Detaylı geçerlik analizlerine ulaşmak için okuyucuların yayımlanan hakemli makaleye (DOI: 10.5350/DAJPN2015280405) başvurması gerekmektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliği, BAP-NT'nin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek amacıyla incelenmiştir. Güvenilirlik analizleri genellikle iç tutarlılık katsayıları (**Cronbach Alfa**) ve test-tekrar test yöntemlerini içerir. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir ve ölçüm hatasını en aza indirir.

Geliştirme çalışması, BAP-NT'nin klinik ve araştırma standartlarına uygun, tatmin edici düzeyde bir **güvenilirlik** sergilediğini rapor etmiştir. Spesifik güvenilirlik değerleri bu özet kaynakta yer almamaktadır, ancak bu psikometrik özellikler ölçeğin Türk popülasyonunda tutarlı sonuçlar ürettiğini doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

BAP-NT'nin yapısal geçerliğini tesis etmek amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır. Geliştirme sürecinde, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu belirlenmiş ve maddelerin bu boyutlara dağılımı incelenmiştir. Bu analizler, BAP-NT'nin temelini

olu?turulan Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi modelinin internet ba??ml?l??? ba?lam?nda da ge?erli olup olmad???n? ara?t?rm???t?r.

Fakt?r analizleri, internet ba??ml?l???n?n altta yatan bile?enlerinin (orne?in, sosyal sorunlar, zaman kayb?, yoksunluk) BAP?NT maddeleri taraf?ndan ba?ar?l? bir ?ekilde temsil edildi?ini g?stermi?tir. ?l?e?in ?ok boyutlu yap?s?, bu analizlerin sonu?lar?na dayanarak do?rulanm???t?r ve internet ba??ml?l???n?n etiyolojisini anlamada ?nemli bir rol oynamaktad?r.

Ara??

Test T?r?: Geli?tirme ama?l?, ?z bildirime dayal? psikometrik bir ?l?ektir.

Format: Kaynakta spesifik olarak belirtilmemekle birlikte, maddelerin genellikle 4'l? veya 5'li Likert ?l?e?i tipinde bir derecelendirme format?yla yan?tland??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: T?rk?e

Pop?lasyon Grubu: ?nternet ba??ml?l??? riski ta???yan veya hali haz?rda probleml? internet kullan?m? sergileyen genel ve klinik pop?lasyon.

Ya? Grubu: Geli?tirme makalesinde spesifik bir ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak internet kullan?m?n?n yayg?n oldu?u ergen ve yeti?kin gruplar?na y?neliktir.

Pop?lasyon Detaylar?: ?l?ek, T?rk ?niversite ??rencileri ve/veya genel pop?lasyon ?rneklemleri ?zerinde geli?tirilm? ve standartla?t?r?lm???t?r.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi internet kullan?m davran???lar?, d???nceleri ve duygusal tepkileri hakk?ndaki ifadeleri de?erlendirdi?i, kâ??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen ?z bildirim y?ntemidir.

Anahtar Kelimeler

?nternet Ba??ml?l??? , BAP?NT, Davran???sal Ba??ml?l?k, Psikometri, Yoksunluk, A?erme

[quads id=5]

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: kocceren@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz???ma Adresi: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirme ve psikometrik özellikleri üzerine yapılan ilk çal??ma 2015 y?l?nda yayınlanm??tır.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m?, telif haklar? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Ceren Koç ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m ?artlar? genellikle yayınlanan makale üzerinden belirlenir ve yazar iznine tabidir.

Kaynaklar

Ögel, K., Karadag, F., Satgan, D. ve Koç, C.(2015). Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu'nun (BAP?NT) geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenilirli?i. *Dusunen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 28, 337-343. DOI: 10.5350/DAJPN2015280405

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?, ek bilgi ve detaylı? yap?sal analizler için buradan indirilebilir: [bagimlilik-profil-indeksi-internet-bagimliliği-formubapint-toad.pdf](#)

[quads id=5]

Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu (BAP?NT) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçe?e ait maddeler, telif haklar? ve akademik kullan?m izinleri nedeniyle bu platformda yayınlanmamaktadır. Ölçek maddelerine eri?im ve uygulama bilgileri için lütfen kaynak makaleye veya sorumlu yazar Ceren Koç ile ileti?ime geçiniz.